

РУДОЛФ ЩАЙНЕР
РУДОЛФ ЩАЙНЕР

ДЕЛОТО НА ХРИСТОС

**И ПРОТИВОДЕЙСТВУВАЩИТЕ
ДУХОВНИ СИЛИ**

ЛУЦИФЕР, АРИМАН, МЕФИСТОФЕЛ, АСУРИ

ДВЕ ЛЕКЦИИ,
държани на 1 и 22 март 1909 г.

НЕРЕДАКТИРАН ПРЕВОД

изготвил: ПЕТЪР ИВАНОВ РАЙЧЕВ сканиран от копие

СЪДЪРЖАНИЕ

СТР.

1. ДЕЛОТО НА ХРИСТОС И ПРОТИВОДЕЙСТВУВА ЩИТЕ ДУХОВНИ СИЛИ, 22. 3. 1909 г.....	3
2. МЕФИСТОФЕЛ И ЗЕМЕТРЕСЕНИЯТА 1. 3. 1909.....	18

ЗАБЕЛЕЖКА: Лекцията, изнесена на 22 март е напечатана по-напред,
поради по-основния и характер

ДЕЛОТО НА ХРИСТОС И ПРОТИВОДЕЙСТВУВАЩИТЕ ДУХОВНИ СИЛИ

Днес ние ще се свържем с въпроса: Какво всъщност притежава съвременния човек чрез Духовната наука? Отговорът на този въпрос ще се основава върху много неща, които са навлезли в нашето знание в течение на лекции, особено на онези, произнесени: през миналата зима. В началото Духовната Наука може да изглежда, че е един още миروглед за Света сред много други съществуващи. Може да се спори: загадките на съществуването са налице: хората се стремят чрез всички възможни средства на тяхно разположение, религиозни, или научни да отгадаят тези загадки на съществуването в усилието си да задоволят този стремеж и желание за познание. Духовната Наука може да бъде смятана още една допълнителна философия за живота към останалите - независимо как те се наричат - материализъм, монизъм, анимизъм, идеализъм, реализъм, или каквото искате друго.

Духовната Наука може да бъде представена като нещо, което се стреми да задоволи желанието за знание на едно ниво с другите съвременни световни концепции. Ала това не е правилно. В онова, което човекът придобива чрез Духовната Наука той има нещо с положителна и непрекъснатата стойност за живота, нещо, което не само задоволява неговото мислене, неговата жажда за знание, но е и действителен силен фактор в самия живот. За да разберем това трябва да погледнем далеч напред и да размислим върху еволюционната насока на човечеството от една специална гледна точка.

Много често сме се връщали назад до времето, предшествуващо великия Атлантски потоп, до времето, когато нашите прадеди, това ще рече нашите собствени души в телата на нашите прадеди, са живели върху древния континент Атлантида - между Европа, Африка и Америка. Връщали сме се и още по-назад към Лемурийската епоха, когато душите на хората, възплътени понастоящем са били на една много по-ниска степен на съществуване. Отново ще говорим за тази епоха, като си припомним като начало следващото: човекът е достигнал до настоящата степен на своя живот на чувства, на своя живот на воля, на своята интелигентност, дори на своята форма, защото по-висши духовни Същества в Космоса също така са работили в земното съществуване. За тези Същества сме говорили с имената "Престоли", "Духове на Мъдростта", "Духове на Движението", "Духове на Формата", "Духове на Личността" и пр.

Те са великите строители и архитекти на съществуването, които са водили човешката раса напред стъпка по стъпка към нейното съвременно състояние. Но днес трябва да ни стане ясно, че Духове и Същества из-

вън онези, които помагат на човешката еволюция да върви напред също са се намесили: Това са духовни Същества, които противодействуват на прогресивните сили. И за всяка епоха - Лемурийска, Атлантска, След-атлантска - е възможно да се покаже кои специфични духовни Същества внасят "пречките", кои духовни Същества са противодействащи на онези, чиято единствена цел е прогреса на човечеството.

В Лемурийската епоха - първата, с която ще се занимаем днес - това са *Луциферическите Същества*, които се вмесват в човешката еволюция в противовес на Силите, които по онова време се стремяха да я подтикнат напред. В Атлантската епоха Духовете, противодействащи на прогресивните Сили са били Ариманическите Същества - Духовете на Ариман, или Мефистофел. Ариманови,- или Мефистофелови Духове - да уточним имената - са онези, които в Средновековието са известни като Духове на "Сатаната" - който не трябва да бъде объркван с "Луцифер". През нашата собствена епоха с напредване на времето, други духовни Същества, за които ще говорим по-късно, ще стоят като пречки по пътя на прогресивните Духове. Сега ще се попитаме: какво всъщност постигнаха Луциферическите Духове в древната Лемурийска епоха?

Тези неща днес ще бъдат разгледани от една специфична гледна точка. На каква област сложиха ръка Луциферическите Духове през Лемурийската епоха? Най-добрият начин да разберем това е да обърнем нашите умове назад по течението на човешката еволюция.

Вие знаете, че върху Древния Сатурн Престолите изляха собственото си вещество, за да поставят първата основа на човешкото физическо тяло. На Древното Слънце, Духовете на Мъдростта внедриха у човека етерното, или жизненото тяло. И на Земята Духовете на Формата го дариха с "Аз", или егото, за да може, като се осъзнае за отделен от заобикалящата го обстановка човекът да стане независимо същество. Но дори това, че чрез делото на Духовете на Формата той бе станал, независим от външния свят, заобикалящ го на Земята, той никога не би станал независим от Духовете на Формата: той би останал зависим от тях, той би бил направляван от тях като кукла. Че това не стана, се дължи на нещо, което в известен смисъл е имало благотворно въздействие, именно чрез факта, че през Лемурийската епоха Луциферическите Същества се противопоставиха на Духовете на Формата. Тези Луциферически Същества дадоха на човека възможността за свобода - ала заедно с това и възможността да върши зло, да се подава на страст и желаниа в света на сетивата. Къде всъщност тези Луциферически Същества се хванаха за човека? Те се хванаха за онова, което бе внедрено у човека като негов най-вътре-

шен член по онова време - астралното тяло. Те се заловиха именно с човешкото астрално тяло и го обсебиха. Ако не бяха дошли Луциферическите Същества, това астрално тяло би останало единствено в притежание на Духовете на Формата. Те щяха да внедрят в това астрално тяло силите, които дават на човека неговата физиономия, като щяха да го направят образ на Боговете, именно на Духовете на Формата. Човекът щеше да стане всичко това: но в своя живот през цялата вечност той би останал зависим от Духовете на Формата.

Луциферическите Същества, така да се каже бяха пропъззели в човешкото астрално тяло, така че вече Същества от два вида работеха в него: Съществата, които подтикват човека напред и Съществата, които като пречат на този непрекъснат импулс, същевременно установиха основите на неговата независимост. Ако Луциферическите Същества не бяха се приближили, човекът бе останал в състояние на невинност и чистота в своето астрално тяло. В него не биха възникнали никакви страсти, запалващи го да жадуват за онова, което може да се намери само на Земята. Страстите, наклонностите и желанията на човека бяха втвърдени, изродени от Луциферическите Същества. Ако те не бяха се приближили, човекът би се задържал една вечна жажда за своя небесен дом, за областите на духа, от където бе слязъл. Той не би се радвал на нищо, което го заобикаля на Земята: земните впечатления не биха събудили в него никакъв интерес. Именно чрез Луциферическите Духове той получи този интерес да жадува за впечатления на Земята. Тези Духове го тикаха към земната сфера, като бяха проникнали в най-вътрешното му устройство - неговото астрално тяло. Защо тогава човекът не отпадна непълно по онова време от Духовете на Формата, или от по-висшите духовни области? Коя е причината, поради която в своите интереси и желания той напълно не се подчини на света на сетивата?

Това бе поради факта, че Духовете, които водеха човечеството напред, взеха противомерки: те внедриха в съществото на човека онова, което в противен случай не би било негов дял, именно болестите, страданието и болката. Това бе необходимият противоудар срещу делото на Луциферическите Духове.

Луциферическите Духове дадоха на човека материални желания: като /противовес/ противомярка висшите Същества въведоха болест и страдание като последствие на материални желания и интереси с цел, че човекът да не се поддаде напълно на този свят на сетивата. И тъй има точно толкова страдания и болка в света, колкото има само интерес към физическото и материалното. Везните се държат в свършен баланс: едното блюдо не превишава другото – *дадено количество страсти и же-*

лания върху едно, същото количество болести и болка върху другото. Това бе резултатът от взаимните дейности на Луциферическите Духове и Духовите на Формата през Лемурийската епоха. Ако Луциферическите Духове не бяха се приближили, човекът не би слязъл в земната област толкова скоро. Неговите страсти и жадуване за света на сетивата също доведоха до това, че неговите очи се отвориха и той можеше да гледа заобикалящата го област на материалното съществуване по-рано, отколкото това би било в противен случай. Ако еволюцията бе продължила ненарушимо в посоката, възнамерявана от прогресивните Духове, човекът щеше да вижда заобикалящия го свят едва през средата на Атлантската епоха и нататък. Но и тогава той би виждал *духовно*, а не както го вижда днес: той щеше да вижда света като пряк израз на духовни Същества. Поради това, че човек преждевременно дойде в земната сфера, тикан надолу от своите земни интереси и желания, условията бяха по-различни от онези, които биха били в противен случай от средата на Атлантската епоха и т.н. Резултатът бе, че Ариманическите Духове - "Мефистофеловите Духове" както е еднакво вярно да бъдат наречени - се смесиха с онова, което човек бе в състояние да вижда и възприема: по този начин той изпадна в грешка, в онова, което за първи път може правилно да бъде наречено "съзнателен грях". Войнството на Ариманическите Духове работят върху човека от средата на Атлантската епоха насам. Към какво тези Ариманически Духове го подтикват? Те го подтикват да счита всичко в заобикалящата го обстановка като материално, в резултат той не вижда през този материален свят неговите истински духовни основи. Ако човекът би виждал духовното във всеки камък, във всяко растение, във всяко животно, той никога не би изпаднал в грешка и следователно и в зло: ако само прогресивните Духове бяха работили върху него то той би бил запазен от тези илюзии, на които той винаги трябва да става жертва, когато се основава изключително само на проявленията на света на сетивата.

Как тези духовни Същества, които желяеха да подтикват човешкия прогрес действуват, за да отблъскват тази корупция, грешка и илюзия, възникваща от материалния свят? Те се погрижиха, процесът, разбира се, бе бавен и много постепенен, така че човек тактически да бъде издигнат от материалния свят като такъв: това му даде възможност да носи и изработва своята *Карма*. Следователно там, където Съществата, които трябваше да уравниесяват подтикването на Луциферическите Същества въвеждаха в света страдание, болка и онова, което е свързано с тях, именно смърт. Съществата, чиято задача беше да изправят последиците на грешката относно сетивния свят, направиха възможно за човека

чрез неговата Карма в края на краищата да заличи цялата грешка, цялото зло, което той е извършил в Света. И тъй какво би се случило, ако той бе станал жертва на злото и грешката? Малко по малко човекът би станал едно със злото: никакъв напредък не би бил възможен за него. Тъй като с всяка грешка, с всяка лъжа, с всяка илюзия ние поставяме пречка по пътя на напредъка. Ние ще отпаднем от нашия напредък точно толкова, доколкото сме нахвърляли пречки по нашия път чрез грях и грешки, ако не сме в състояние да ги поправим: с други думи, ние не бихме могли да достигнем истинската цел на човека. Не би било възможно да постигнем тази цел, ако контра силите, силите на Карма не действуваха.

Да предположим, че в някой живот ние извършваме някакво зло. Ако това зло би се установило здраво в живота Ви, това означава нищо по-малко освен, че Вие ще загубите стъпката напред, която бихте направили, ако не бяхте извършили тази грешка: с всяка грешка се загубва стъпка напред - остатъчни стъпки да съответствуват точно на извършените грешки. Ако възможността за превъзможване грешката не бе дадена, човекът в края на краищата би бил потопен в нея. Ала благословието на Карма бе дадено. Какво означава това благословение за човека? Е ли Кармата нещо, пред което трябва да треперим, от което трябва да се ужасяваме? Наистина не! Кармата е сила, за която човекът би трябвало да бъде благодарен. Защото Кармата ни казва: ако извършите зло, помнете, че "Бог не може да бъде излъган: каквото човек посее, такова ще пожъне". Всяка грешка изисква да я поправиш и след като си я изпъдил: от своята Карма, можеш отново да направиш стъпка напред!

Не е възможен напредък без Карма. Карма е благословение, което ни е дадено, тъй като тя ни задължава да изтрием всяка грешка, отново да достигнем стъпките, които сме направили назад.

Карма следователно е непряко последствие от делата на Ариман. А сега да вървим по-нататък. В наши дни ние се движим към епохата, когато други Същества ще се приближат до човека - Същества, които в бъдещето пред нас ще се вмесват все повече и по-дълбоко в човешката еволюция. Така както Луциферическите Духове се вмесиха в Лемурийската епоха и Ариманическите Духове в Атлантската епоха, така нашата епоха ще види намесата на други Същества. Нека да ни стане ясно естеството на тези Същества.

За Съществата, които се намесиха през Лемурийската епоха трябва да кажем: те се окупираха в астралното тяло на човека, потеглиха неговите интереси, импулси и желания надолу в земната сфера. Къде - да кажем по-точно - тези Луциферически Същества се окопаха?

Това можете да разберете само, като вземете като основа онова, което е казано в моята книга "Теософия". Там е показано, че трябва да се различават следните човешки устройства: първо, неговото физическо тяло, след това неговото етерно, или жизнено тяло и неговото астрално тяло - или както аз съм го нарекъл в тази книга, сетивно, или душевно тяло.

Това се трите устройства, които човек имаше *преди* своето Земно съществуване. Основата на физическото тяло бе положена върху древния Сатурн, на етерното тяло върху древното Слънце, на душевното, или сетивното тяло върху древната Луна. На Земята бе прибавено сетивната душа - която фактически е една трансформация, доразвиване направено несъзнателно на сетивното тяло. Луцифер загнездва себе си в сетивната душа и там остава. Чрез несъзнателната трансформация на етерното тяло възниква интелектуалната душа, по-подробно описание на която се съдържа в книгата озаглавена "Възпитанието на детето". В това второ душевно устройство, интелектуалната душа - трансформираната част на етерното тяло - се установява Ариман. От там той подлъгва човека към фалшиви понятия и претенции за материални неща, води го към грешка, към грях, към лъжа - *към всичко, което се поражда в интелекта или умствената душа*. Във всяка илюзия, в която материята е единствената реалност, трябва да виждаме нашепванията на Ариман и Мефистофел.

Трето, съществува - съзнателна душа /духовна душа/, възникваща от *една несъзнателна трансформация на физическото тяло*. Трябва да си спомните как стана тази трансформация. Към края на Атлантската епоха етерното тяло, съответстващо на главата влезе вътре във физическата глава и постепенно внесе *самосъзнанието във физическото тяло*. Казано по-основно, човек все още работи върху тази несъзнателна трансформация на физическото тяло, върху развитието на Съзнателната душа.

И в приближаващата се сега епоха духовни същества известни под името Асури ще пропълзят в съзнателната душа и с това в човешкият "Аз", или Его - защото азът осветява съзнателната душа. /Асурите са изостанали Същества от Йерархията на Архаите /Духовите на Личността/. Те са Същества, които вместо да подтикват човешкия напредък към независимост, го подмамват към груб егоизъм. В отрицателен смисъл те вече носят името първоначално отнасящо се до цялата йерархия. Асурите ще породят зло с много по-голяма сила, отколкото бе то породано от Сатанинските сили в Атлантската епоха, или от Луциферическите Духове през Лемурийската епоха.

В течение на Земния период човекът ще изхвърли цялото зло донесено му от Луциферическите Духове смесено с благословието на свобо-

дата. Злото, донесено от Ариманическите Духове може да бъде отхвърлено в течение на Карма. Ала злото, донесено от Асуровите сили не може да бъде изхвърляно по този начин. Докато добрите Духове установили болката и страданието, болестта и смъртта, за да може въпреки възможностите на злото, човешката еволюция все още да напредва, с което добрите Духове дадоха възможност за въздействието на Карма с цел, че срещу Ариманическите сили да може да се противодействува и злото да се превърне на добро и не ще бъде съвсем лесно да се противопоставя човечеството на силите на Асурите с напредването на земното съществуване. И това, поради това че Духовете Асури ще внушават на онова, което те са заграбили - именно самата сърцевина на човешкото същество - Съзнателната душа заедно с "Аза", да се присъединят към земната материалност. Частица след частица ще бъде откъсвана от Ада и в същата мярка, в която Духовете Асури ще се установят в Съзнателната душа, човекът ще трябва да остави части от своето съществуване зад себе си на Земята. Следователно онова, което така ще стане жертва на силите на Асурите ще бъде безвъзвратно загубено. Това не значи, че целият човек ще стане тяхна жертва - но част от неговия дух ще бъде откъснат от силите на Асурите. Тези Асурови сили днес се предшествуват от преобладаващата склонност да се живее напълно в материалния свят и човек не обръща внимание на реалността на духовните Същества и духовните светове. Наистина Асуровите сили разлагат човека днес по начин, който е повече теоретичен, отколкото фактически. Днес те заблуждават по различни начини да мисли, че неговото Аз е продукт само на физическия свят: те го подмамват към един вид теоретичен материализъм. Но с напредването на времето - и предшествувашите знаци на това са развратните страсти, които все повече преобладават по Земята - те ще заслепят човешкото виждане напълно за духовните Същества и духовните сили. Човекът нищо не ще знае, нито ще иска да знае нещо за духовния свят. Все повече и повече човекът ще проповядва, че най-високите морални идеали са само едно повишаване на животинските импулси, че човешкото мислене не е нищо друго освен трансформация на една способност, също притежавана и от животните, че човек е близък до животните по отношение на своята форма и още повече на цялото си същество, което произтича от животното - и той ще приеме този възглед много сериозно и ще започне да подрежда живота си според него. Засега човекът все още не основава своя цял живот върху принципа, че неговото истинско същество произтича от животното. Но този възглед за съществуването неминуемо ще възникне и ще даде за резултат това, че човек също така ще започне да живее като животните, ще потъне в

животински импулси и животински страсти. И в много неща, които не е необходимо тук да бъдат охарактеризирани по-нататък, много нещо, които в големите градове се изразяват чрез оргии на мръсна сексуалност, във всичко това вече можем да виждаме злокобния адски блясък на Духовете, които наричаме Асури.

И тъй още веднъж да погледнем назад. Казваме, че страданието и болката, даже смъртта са донесени от Духовете, които работят за човешкия напредък. Думите на Библията са недвусмислени. "С болка ще раждам децата си!" Смъртта бе дошла в света. Смъртта бе установена за човека от Силите, противодействащи на Луциферическите Духове. От кого дойде дара на самата Карма, кой направи Кармата възможна за човека? Да разберем това, което тук се казва, ние би трябвало да отхвърлим всякакви педантични понятия за време. Земните понятия за време са дали възможност да възникне вярването, че онова, което някога се е случило тук, или там ще има въздействие само върху онова, което след това идва. *Ала в духовния свят случаят е, че онова, което става - разкрива себе си в своя резултат предварително: неговият резултат е вече станал предварително.* Къде влиза благословието на Карма, от къде е възникнало в нашата Земна еволюция това благословение на Карма? Не от друга Сила, а от Христос.

Макар че Христос се появи само едва по-късно, Той винаги е присъствувал в духовната сфера на Земята. Дори в древните Оракули на Атлантида жреците на тези Оракули са говорили за "Духа на Слънцето", за Христос. В древната Индуска епоха на цивилизацията Светите Риши са говорили за "Вишва Карман": Заратустра в древна Персия говори за "Ахура Маздао", Хермес за "Озирис": А Мойсей говори за Силата, която бидейки вечна внася хармонизация на временното и естественото, Силата в /Аз съм "Аз Съм"/ като предвестник на Христос. Всички са говорили за Христос: но къде Той е могъл да бъде намерен в онези древни времена? В областта, в която окоето на духа само може да проникне, в духовния свят. В духовния свят Той е могъл да бъде намиран, работещ в него и от духовния свят. Това е Той, Който дори преди да се появи човекът на Земята изпрати възможността за Карма. След това Той Самият дойде на Земята и ние вече знаем какво това означава за човека. Ние сме описали онова, което бе сторено от Него в земната сфера, говорили сме за значението на Събитието на Голгота и неговото въздействие също и върху онези, които по онова време са били в духовния свят, невъплътени в земни тела. Ние знаем, че в момента на Голгота, когато Кръвта е текла от раните му, Христовия Дух се появява в подземния свят и наводнява целия свят на Духа с блясък и светлина: казвали сме, че появя

ването на Христос на Земята е събитие от върховна важност, също така и за Света, през който човек минава между смърт и ново раждане. * /* Сравни с "Евангелието на Йоана" в отношение към другите Евангелия, по специално към "Евангелието на Лука": "В момента, когато Кръвта започва да тече от раните на Спасители на Голгота, Земята, която в течение на еволюцията бе ставала все по-тъмна и по-тъмна - започва да изпраща лъчи в космическото пространство, започва да свети" ./

Импулсът, произтичащ от Христос е в пълен смисъл *действителност*. Необходимо е само да се попитаме какво би станало от Земята, ако Христос не се бе появил. Точно от противоположната картина - Земята без Христос - можете да разберете значението на Христовото идване. Нека да предположим, че Христос не бе дошъл, че Мистерията на Голгота не бе станала.

Преди Идването на Христос условието в духовния свят на човешките души, които са били най-напреднали, които са били придобили най-дълбок интерес към земния живот, наистина е изразено чрез гръцката поговорка: "По-добре да си просяк в горния свят, отколкото цар в царството на Сенките." Това е защото преди Събитието на Голгота душите в духовния свят са се чувствували напълно изолирани, обгърнати от тъмнина. Духовния свят с цялата своя блестяща яснота не е бил прозрачен за онези, които са влизали в него през портите на смъртта. Всеки един се е чувствувал изолиран, отхвърлен обратно към самия себе си, като че е имало издигната стена между него и всяка друга душа. И това усещане на изолация е щяло да става все по-голямо и по-голямо. Човек е щял да се втвърдява вътре в своето Аз, щял е да бъде обгърнат само към себе си, нито би могъл да открие някакъв мост към другите. И егоизмът, вече твърде голям, би се увеличил извън мярката с всяко ново възплъщение.

Всяко земно съществуване все повече и повече е щяло да превръща хората в абсолютни егоисти. Нямаше да има никакви надежди за братство на Земята, или за вътрешна хармония между душите: тъй като с всяко пътуване през духовния свят по-силни влияния щяха да проникват в Аза. Това е, което щеше да стане със Земята без Христос. Че пътят от душа към душа ще бъде отново намерен, че е станало възможно за великата сила на братството да се излее върху цялото човечество - това се дължи на Христовото Идване, на Събитието на Голгота. Следователно Христос е Силата, Която е дала възможност на човека да обърне земното съществуване в края на краищата към добро, с други думи да даде на Кармата истинския и облик - тъй като Кармата трябва да бъде изработена само на *Земята*. Това, че човек намира у себе си силата да спечели от своята Карма във физическото съществуване, че за него е възможна ед-

на напредваща еволюция - всичко това той дължи на въздействието на Христовото Събитие, на присъствието на Христос в земната област.

И така виждаме, че много различни сили и Същества заедно въздействуват върху еволюцията на човечеството. Ако Христос не бе слязъл на Земята, човекът би потънал в грешка, защото след като се бе втвърдил в самия себе си, той би станал като че ли сфера сама за себе си и натикан в това състояние от грешки и грях.

Христос наистина е Светлината, която води навън от грешка и грях, Светлината, която дава възможност на човека да намери пътя нагоре. И сега нека се попитаме: Какво всъщност загуби човекът, когато той слезе от духовния свят, когато бе обгърнат от желаниа и страсти под влияние на Луцифер, а след това под влияние на Ариман - в грешки, илюзии и лъжене в земния свят? Той загуби прякото виждане на духовния свят, той загуби разбирането за духовния свят.

Какво следователно той трябва отново да спечели? Той трябва отново да спечели пълно разбиране на духовния свят. Като себесъзнание /себесъзнателно същество/ човекът може да схване важността на Христовото Дело, само като осъзнае с пълна яснота на разбирането си, значението на Христос. Христовата Сила съществува наистина - не е донесена от човека, тъй като Христовата Сила бе донесена на Земята не от някой друг, а от Самият Христос. Карма навлезе в човечеството чрез Христос. Ала сега чрез себесъзнание човекът трябва да се научи да познава Христос в Неговата действителна природа и в Неговата връзка с цялата Вселена. Само така човек може да работи в истински смисъл като едно Аз. Какво следователно човекът действително постига, когато, след Христовото Появяване, той не се задоволява само с това да остави Христовата Сила да работи върху него несъзнателно, като си казва: Аз съм доволен от знанието, че Христос дойде на Земята! Той ще ме спаси и ще осигури моя напредък! - но когато си каже: Аз съм решил да разбера какво е Христос в действителност, как Той слезе: аз съм решил да участвувам чрез собствения си дух в Христовото Дело! - какво човекът постига чрез това?

Спомнете си, че поради факта, че Луциферическите Духове се промъкнаха в неговото астрално тяло, човекът е слязъл в света на сетивата, чрез което стана плячка на злото, ала също е придобил възможността за себесъзнателна свобода. Луцифер наистина присъствува в съществото на човека, свлякъл го е долу на Земята, уловил го е в земно съществуване: дотолкова страстите и желанията, съдържащи се в астралното тяло най-напред са били въведени от Луцифер в земната област, Ариман също така е бил в състояние да се промъкне в астралното тяло - в инте-

лектуалната душа. Появи се Христос и с Него Силата, която може да понесе човека отново нагоре в духовния свят. Ала сега, ако човек го желае може да опознае Христос, може да събере с тази цел много мъдрост. Какво ще постигне чрез това? Нещо изключително важно! Когато човек познае Христос когато поеме мъдростта, която ражда проникновения в онова, което Христос е наистина, тогава той спасява себе си и Луциферическите същества чрез това знание за Христос. Но ако човек само казва: Аз съм доволен от факта, че Христос се е появил и позволи на себе си да бъде спасен от Него несъзнателно - тогава той не ще може да направи нищо за спасението на Луциферическите същества. Тези Същества, които са донесли свободата на човека, също му дават възможност, ако той го желае, да разбере и Христос. И когато това стане Луциферическите Духове биват очистени от Огъня на Християнството и злото, което те са извършили на Земята се превръща в благословение. Свободата е била получена: но тя също ще бъде отнесена в духовната сфера като благословение. Че човек е способен на това, че той е способен да разбере Христос, че Луцифер, възкръснал в една нова форма, може да се съедини с Христос като добър Дух - това все още само като предсказание бе казано от Самия Христос на онези около Него, когато Той каза: "Вие ще бъдете просветени от новия Дух, от Светия Дух!". Този "Свети Дух" не е никой друг, освен Духът, чрез който човек може да разбере какво Христос е направил. Христос е желал не само да работи, но също и да бъде разбран. И отгук изпращането на Духа, чрез който хората са вдъхновявали, изпращането на "Светия Дух" се съдържа в Християнството.

В духовен смисъл Света Троица принадлежи неразделно към Великдената. Този "Свети Дух" не е никой друг, освен Луциферическият Дух, възкръснал вече във висша чиста слава - Духът на независимото разбиране, проникнато от мъдрост. Самият Христос предсказа, че този Дух ще дойде при хората след Него и в светлината на този Дух трябва да продължат човешките усилия. Какво е това, което работи напред в светлината на този Дух? Световният поток на Духовната Наука, ако правилно бъде схваната. Каква е тази Духовна Наука? Тя е мъдростта, която повдига до пълната светлина на съзнанието във Християнството, която в противен случай ще остане в несъзнателното. Факелът на възкръсналия Луцифер, но Луцифер вече *трансформиран в добро*, осветява пътя на Христос. *Луцифер е носителят на Светлината - Христос е Светлината!* Както показва самата дума Луцифер е "Носителят на Светлината". Това е, което би трябвало да бъде движението за Духовна Наука, това е вродено в нея. Онези, които знаят, че напредъкът на човечеството

зависи от живо разбиране на великото Събитие на Голгота, а тези, които като "Учители на Мъдростта и на Хармонията на Чувствата" са обединени във Великата Ръководеща Ложка на човечеството. И както някога "огнените езици" са трепкали като жив символ над групата Апостоли, така "Светият Дух" обявен от Самият Христос управлява като Светлина Ложката на Дванадесетте. Тринадесетият е Ръководителят на Ложката на Дванадесетте. "Светият Дух" е великият Учител на онези, които ние именуваме "Учители на Мъдростта и на Хармонията на чувствата". Чрез тях неговият глас и неговата мъдрост протичат надолу към човечеството чрез този, или онзи духовен поток на Земята. Богатствата на мъдростта, събрани от движението на Духовната Наука, за да може да се разбере Вселената и Духовите в нея, протича чрез "Светия Дух" в Ложката на Дванадесетте: и това е, което в края на краищата ще отведе човечеството стъпка по стъпка към свободно самосъзнателно разбиране на Христос и на Събитието на Голгота. Така да се "култивира" Духовната Наука означава да се разбере, че Духът е изпратен в Света от Христос: възприемането на Духовната Наука се съдържа в истинското Християнството. Това все повече и повече ще става ясно за хората, и тогава те ще осъзнаят, че чрез Духовната Наука те имат един силен актив в своя живот. Хората дължат на Духовната Наука съзнанието, което постепенно проблясва у тях, че Христос е Духът, Който изпълва Света със Светлина. И последствието ще бъде, че тук на този земен глобус, в самия физически свят, хората ще напредват в своя морален живот, в своя живот на волята, в своя интелектуален живот. Чрез самия физически живот Светът ще бъде одухотворен все повече и повече. Хората ще растат в доброта, в сила и мъдрост и с все повече задълбочаващо виждане ще гледат в основите и в произхода на съществуването. Те ще носят със себе си в свръхсетивния живот плодовете, придобити в този физически живот и отново ще връщат тези плодове от свръхсетивния живот в едно ново въплъщение.

Така Земята все повече и повече ще става израз на своя Дух, на Христос-Дух. Духовната Наука ще бъде разбрана в светлината на световните основи, схваната като една действителна и дейна сила. В различни отношения днес човечеството е близо до загубване изобщо на Духа. В една публична лекция напоследък /Берлин, II, 909/ бе казано, че хората днес страдат от страх пред наследствеността. Страхът от товара на наследствеността пряко произтича от материалистичната епоха. Но достатъчно ли е, ако човек само си каже, че той няма нужда да има този страх? В никакъв случай това не е достатъчно. Човек, който не се занимава с духовния свят, който не пропуска в душата си онова, което може да проте

че от Духовната Наука, е поданик на силите на физическата наследственост. Само когато насити цялото си същество с онова, което Духовната Наука може да му съобщи, той придобива власт над силите на наследствеността, счита я за фактор не от съществено значение и става победител на всичко, което силите на пречката поставят по неговия път във външния свят. Не трябва да спориме, или философски да отблъскваме, или утвърждаваме: Духът съществува! - не по този път човек придобива власт над своите сетива, а като се проникне с Духа, като абсорбира Духа, като има воля да придобие интимно познание за Духа. Тогава Духовната Наука ще направи хората по-здрави, дори на физическия свят: защото Духовната Наука, самата тя е терапия, която носи сила и здраве. И съществената сила на Духовната Наука ще стане още по-очевидна за нас, когато ние разгледаме какво става с човешкото същество, когато премине през портата на смъртта. Съвременният ум среща голяма трудност тук.

Човекът си мисли: Защо да се грижа за това, което става в духовния свят? Когато ще умра тъй, или иначе ще отида в духовния свят и тогава ще видя и ще чуя какво става там! В безкрайни разновидности може да се чуе такова изказване за леснота: защо да се тревожа за духовното преди да умра? Когато му дойде времето ще видя онова, което има да се вижда там. Моето отношение към духовния свят ни най-малко е независимо от това дали се занимавам, или не се занимавам с него. Но наистина това не е така! Човек, който мисли по такъв начин, ще навлезе в един свят на тъмнина и мрачност, не ще бъде в състояние да види нищо от онова, което аз съм описал в книгата ми "Теософия" за духовните светове. Тъй като само като се свърже човек по дух и душа с духовния свят през живота си във физическия свят, той може да придобие способността за възприемане на духовния свят: подготовката трябва да бъде направена през неговия живот тук на Земята. Духовният свят е там действително - обаче способността човек да е в състояние да ВИЖДА в този свят трябва да бъде придобита тук на Земята: в противен случай той е сляп в духовния свят.

Следователно Духовната Наука е силата, която единствена дава възможност на човека да влезе в духовния свят със съзнание. Ако Христос не се беше появил във физическия свят, човекът би отишъл отдолу под този свят, не би могъл да намери вход за духовния свят. Ала Христос го повдига в духовния свят по такъв начин, че човек може да вижда и да бъде сам съзнателен там. Това зависи от неговото познание как да съедини своето същество с Духа, изпратен от Христос: ако няма това познание, той остава безсъзнателен. Човек трябва да спечели своето безсмъртие

чрез собствени усилия, тъй като едно безсъзнателно безсмъртие не е никакво безсмъртие. Едно красиво изказване на Майстер Екхардт е: "Каква полза, ако човек е цар, щом той не знае това?" Това, което той иска да каже е: От каква полза е духовния свят за човека, ако той не знае, че духовните светове са действителност? Способността да се вижда духовния свят може да бъде придобита само във физическия свят. Онези, които питат: Защо изобщо е било необходимо за човека да слиза във физическия свят?: ще направи добре това да го има предвид. Човек слезе, за да придобие виждане в духовния свят. Той би останал сляп за духовния свят, ако не бе слязъл и не придобие себесъзнателна зрялост, която да му дава възможност да се завърне в духовния свят, който ще бъде в светлина и блясък пред душата му.

Духовната Наука следователно не е само едно "схващане за Света" според възприетия смисъл, но нещо, без което - дори в безсмъртната част на своето съществуване - човек не би могъл да знае нищо за световите на безсмъртието, Духовната Наука е една *действителна сила*, проникваща в душата като реалност. И това, че Вие присъствувате тук и искате да се учите на Духовна Наука, Вие не само събирате знание, но Вие израствате в нещо, което не бихте станали в противен случай. Това е разликата между Духовната Наука и другите схващания за света. Последните се коренят в *знание*: Духовната Наука се корени в *съществуване*.

Ако ги схванем правилно, тези неща ще ни накарат да си кажем: с тези изяснения една вътрешна основна връзка се разкрива между Христос, Духа и Духовната Наука. В предвид на тази връзка всички повърхностни изказвания днес за това, че една западна насока се противопоставят на една източна насока в Окултизма отпадат. Няма никакъв въпрос за такова противопоставяне. Няма два вида Окултизъм, има само един Окултизъм: няма никакво противопоставяне /противодействие/ между източна и западна Теософия. Има само *една истина*. И какъв трябва да бъде нашият отговор, когато сме запитани: Ако източният Окултизъм е същият като западния Окултизъм, защо тогава в източния Окултизъм Христос не се признава? Правилният отговор е, че не сме ние, които трябва да дадем отговора: това задължение не е наше, тъй като ние напълно признаваме източния Окултизъм. Ако бъдем попитани, дали признаваме, онова, което източния Окултизъм казва за Брама, за Буда, ние ще отговорим: наистина ние признаваме това. Ние разбираме какво се казва, когато ни се казва, че Буда е постигнал своя възвишен ранг по този, или по онзи начин. Ние не отричаме нито една от източните истини: доколкото те са положителни истини, ние всички ги признаваме. Но това трябва ли да ни попречи да признаем, *също така и онова*,

което отива по-нататък. Не наистина! Ние потвърждаваме онова, което е казано от източния Окултизъм, ала това не ни пречи да признаваме също западните истини.

Когато хората твърдят, че е едни нисш начин на мислене от страна на ориенталците да казват, че Буда бил умрял от ядене на твърде много свинско - както тези учени господа твърдят - и се обясни, че фактически има едно дълбоко значение, именно, че Буда бе предал твърде много езотерична мъдрост на онези, които бяха непосредствено около него, така че това преизобилие причинило задвижване на един вид Карма - то тогава ние сме съгласни, че това е така. Ние казваме: сигурно зад това лежат по-дълбоки езотерични истини, както те се твърдят от Вас, които сте източни езотерици! Ала когато за изказването, че "Откровението" е било разкрито на Евангелиста Йоан на о.Пасмос сред гръмотевици и светкавици се твърди, че е неразбираемо. * /* Това е във връзка с един пасаж от "Тайната доктрина" на Е.П. Блаватска. По-късното издание, съставено от Ани Безант, от ръкописи, оставени от Блаватска, включват едно изказване, че авторката не е съзнавала значението на гръмотевици и светкавици като съпровод на духовни откровения/.

Тогава нашият отговор би бил: Всеки, който съзнава какво всъщност означава това, знае, че е истина? Ние не опровергахме това, което е казано за Буда, но не можем да се съгласим, когато валидността на другото изказване /относно Откровението/ се отрича. Ние не оспорваме твърдението, че астралното тяло на Буда е било запазено и по-късно е било включено в Шанкачария. Но това не ни пречи да твърдим, че астралното тяло на Исус от Назарет бе запазено и в множество точни копия бе включено в различни индивидуалности, посветени на Християнството, като Свети Франциск от Асизи, или Света Елисавета от Тюринген. Ние не отричаме нито една истина на ориенталския езотеризъм. Следователно, когато биваме попитани защо някои неща се опровергават, защо има противопоставяне? Не сме задължени НИЕ да отговаряме. Би било задължение да отговорим, ако противопоставянето идваше от наша страна. Но това не е така! Задължението за отговор е за онзи, който отрича, а не за онзи, която се съгласява. Това е твърде очевидно.

През следващите седмици Вие ще сте в състояние да чуете за връзката между Духовната Наука и събитието на Голгота и ще осъзнаете, че цялото призвание, цялата мисия на движението за Духовна Наука в света се издига до една по-висока сфера, дотолкова, доколкото Духовната Наука поставя в действие вдъхновението, силата, обявена за Духа от Самия Христос.

И тъй ние виждаме как Силите работят заедно в света, как всичко, което

като че ли противопоставя на напредъка на човечеството по-късно се оказва да е благословение. Осъзнаваме също така, че през Следатлантската епоха - от век на век - Духът, който е донесъл на човека свобода, ще се яви отново в нова форма: Луцифер, главният носител на Светлина ще бъде спасен, тъй като всяко нещо във великият Световен План е добро и злото трае само известно време. Следователно само онзи вярва във вечността на злото, който обърква временното с вечното: онзи, който не може да се издигне от временното до вечното, никога не може да разбере злото.

МЕФИСТОФЕЛ И ЗЕМЕТРЕСЕНИЯТА

Темата на днешната лекция е с дълбок окултен характер, заглавието - колкото и странно да изглежда е: "Мефистофел и земетресенията". Ще видим, че проблемът за фигурата на Мефистофел не само ни води в една дълбока област на Окултизма, но че и същото може да се приложи към проблема за земетресенията, ако те бъдат обяснени от духовна гледна точка. Аз вече съм говорил тук и на няколко места за вътрешността на Земята и съм споменал и въпроса за земетресенията. Сега ще се приближим към темата за тези най-трагични събития по повърхността на Земята от друга гледна точка.

Фигурата на Мефистофел, който ще бъде нашата изходна точка днес, Вие познавате от Гьотевия Фауст. Вие знаете, че Мефистофел е едно Същество - днес ние не ще навлезем във въпроса, доколко поетичното представяне съвпада с окултните факти - една фигура, която се явява в драмата като изкусител на Фауст, който в известно отношение, може да бъде взет като представител на човека стремящ се да достигне висините на съществуването. В лекции върху Гьоте аз съм говорил вече за това, какви духовни обзори се разкриват в сцената на "Преминаването на Майките", където Мефистофел държи в ръката си ключа, даващ достъп до тъмнината, долната област, където живеят Майките. Самият Мефистофел не може да влезе в тази област. Той просто казва, че в тази тайнствена област няма разлика между "горе" и "долу": "Потъни тогава! Бих могъл, също така да кажа. Изкачи се?"

То е почти едно и също".

Ние също така знаем, че при охарактеризиране на този област, Мефистофел използва думата "Нищо", "Небитие". В известен смисъл следователно той представя духа, който в това "Нищо" би търсил нещо, което няма стойност за него. Фауст отговаря, както всеки истински търсач може да отговори на един материалистичен мислител: "*в твоето нищо аз се надявам да намеря всичкото*".

Изследванията на Гьоте са правени с много усилия да се открие ключа към фигурата на Мефистофел. В други лекции аз съм казал, че обяснение на името на Мефистофел може да се намери в еврейския език, където "Мефиц" е думата, използвана за някой, който прави пречки, който разрушава, а "топел" за някой, който лъже. Следователно трябва да мислим за това име като принадлежащо на едно Същество, което донася разрушения и пречки на човека и е Дух на неистина, измама и илюзия. Може да си помислят онези, които четат Въведението към Фауст, "Прологът в небето", които го четат с дълбока мисъл, че той съдържа думи, които резонират, като че ли от през хиляди години. Гьоте оставя думи, казани между Господа и Йов в Книгата за Йов звучат в началото на Фауст. В "Книгата на Йов" четем, че Йов е добър, праведен и набожен мъж и как синовете на Господа на Светлината се представят пред Него. Всред тях е един неприятел на Светлината. В разговор между неприятеля на Светлината и върховния Господ този неприятел на Светлината казва, че той е обходил насам и натам Земята", търсейки и опитвайки много неща. Господ казва: "Познаваш ли моя слуга Йов?" и неприятелят на Светлината - защото така ще го наричаме - отговаря на Господа, че Йов му е известен и че той сигурно е в състояние да го отклони от Доброто и да го доведе до загиване. Този Дух би трябвало да прави два опита да се приближи до Йов и след това той го хваща чрез това, че наранява неговото физическо тяло. Той показва това подчертано, когато казва на Господа: "Отнеми му притежанията и той няма да падне, ала докосни неговата кост и плът и той ще падне!" Кой може да не чуе едно ехо от всичко това във Фауст, когато Господ пита Мефистофел в "Пролог в небесата": "Познаваш ли ти Фауст, моя слуга?" И тогава в подобни думи, ние чуваме отговора на Духа, който в "Книгата на Йов" идва пред Господа, когато Мефистофел твърди, че той може лекичко да поведе Фауст по начин, че да може да го отклони от пътя, който води към Доброто. Тук следователно ние слушаме звуци, които звучат в унисон от през вековете.

Когато мислите за фигурата на Мефистофел, може би често сте се питали: Кой е Мефистофел всъщност? Тук са правени големи грешки, грешки, които могат да бъдат коригирани само чрез дълбоко окултно проникновение. Самото име показва, че Мефистофел е свързан с Дявола, или с идеята за Дявола, тъй като думата "Топел" е същата, както "Тюфел" - Дявол. Ала другият въпрос - и тук ние идваме в една област на сериозни погрешки, които често се явяват при обясняване фигурата на Мефистофел - другият въпрос е: дали Мефистофел може да бъде идентифициран с Духа, който ни е известен като Луцифер, който през и

след Лемурийската епоха се приближи към човечеството заедно със своето войнство и се загнезди в еволюционния процес? Преобладаваща склонност в Европа е да се идентифицират фигурата на Мефистофел, както той се появява в Гьотевия "Фауст", а също не в по-ранната народна литература с Луцифер. Мефистофел е познат характер навсякъде и въпросът е: е, ли той и неговото войнство идентифицирано с Луцифер и неговото войнство? С други думи, е ли въздействието на Мефистофеловото влияние върху човека също като това на Луцифер? - това е въпросът и днес: пред нас.

Ние знаем, кога Луцифер се приближи към човека. Проучвали сме протичането на човешката еволюция на Земята през епохата, когато Слънцето със своите Същества, а по-късно и Луната се отделиха от Земята заедно със силите, които биха направили по-нататъшното развитие на човека невъзможно. И знаем също, че по времето, когато човек все още не беше готов неговото астрално тяло да стане независимо, Луцифер и неговото войнство се приближиха към него. Въздействието върху човека беше двукратно. То бе към края на Лемурийската епоха, когато в своето астрално тяло, човекът фактически беше изложен на влиянията излизащи от Луцифер. Ако Луцифер не се беше приближил, човекът, това е вярно, би бил запазен от известни злини, но той не би постигнал и онова, което трябва да се отчете като една от неговите най-големи благословии.

Значението на Луциферическото влияние става ясно, когато се попитаме какво би станало, ако от Лемурийската епоха насам не би имало никакво Луциферическо влияние, ако неговото войнство и Той бяха останали отделени далеч от човешката еволюция? До средата на Атлантската епоха човек би еволюирал като едно същество, което при всеки импулс на астралното тяло би се подчинявал, на влиянието на някои духовни Същества от по-висок ранг от него: тези Същества биха запазили своята власт над него до към средата на Атлантската епоха. Ако това би било станало, човешките способности за възприемане и познание не биха били отправени към материалния свят, преди да измине дълго време, в един много по-късен период. През Лемурийската епоха и ранната Атлантска епоха никакви страсти, никакви желания не биха възникнали от неговите сетивни възприятия. Той би застанал пред света на сетивата в състояние на невинност, подчинен във всяко свое действие на импулсите, внедрени в него от по-висшите духовни Същества. Инстинктите подтикващи го към действие не биха били от същото естество като тези на по-висшите животни днес, а биха били по-духовни. Самите му дела върху Земята биха били подтиквани не само от импулси, ала от

един вид чист духовен инстинкт. Обаче, както станаха нещата, под влиянието на Луцифер човекът слезе по-рано до нивото, където той казва: Това ме радва и ме привлича, това ме отблъсква! Той стигна степената следва собствените си импулси, по-рано, отколкото в противен случай това би било: той стана едно независимо същество, с известна степен на вътрешна свобода. В резултат на което до известна степен той беше откъснат от духовния свят. Да го изобразим сбито, може да се каже: Без това влияние на Луцифер, човек би останал едно одухотворено животно - едно животно, което постепенно би развило една форма по-благородна и по-красива, отколкото би могла да се развие от човека под влиянието на Луцифер. Човек би останал много повече като едно ангелско същество, ако влиянието на Луцифер не би се появило през Лемурийската епоха: но от друга страна по-висшите Същества щяха да го направляват като на конци. В средата на Атлантската епоха нещо внезапно би се случило при него: неговите очи щяха напълно да бъдат отворени и целият материален свят на сетивата би лежал около него - но, гледайки го той едновременно би възприемал и Божествено-Духовния свят, един Божествено-Духовен свят зад всеки физически предмет. Ако, следователно, в своето предишно състояние на зависимост човек бе гледал назад в Божественото, откъдето той бе произлязъл, виждайки Боговете на Светлината да изпращат своя блясък в неговата душа, водейки го и направлявайки го, нещо би станало около него - това не е само картина, но съответствува до голяма степен на реалността - именно, че светът на сетивата в пълната си цялост би бил разстлан като гоблен пред него, разкривайки зад себе си онези Божествено-Духовни Същества, които са заели мястото на онова, което вече е било загубено. Един духовен свят би се затворил зад човека и друг нов духовен свят би се отворил пред него. Човекът би останал дете в ръцете на висши Божествено-Духовни Същества: независимост не би била установена в човешката душа. Това не стана, защото Луцифер се приближи към човека и направил част от духовния свят, невидим за него. Личните инстинкти, страсти и желания, които възникнали в човешкото астрално тяло разстлали облак на тъмнина над духовните Същества на света, от които човекът е роден и който в противен случай непрекъснато би останал видим за него. Ето защо в онези големи центрове на Оракули в Древна Атлантида посветените специално обучавали да виждат онази част от духовния свят, която е била скрита в резултат на влиянието на Луцифер. Целта на всички подготовки, преминавани от водачи и от учениците на древните Оракули в Атлантските Мистерии е била да им се даде възможност да възприемат онази част от духовния свят на Светлината, която като последст

вие от влиянието на Луцифер върху астралното тяло на човека се бе оттеглила от полето на неговото зрение. И видими също така били онези фигури, виждани от човека, в различни състояния на душата, които вървели паралелно с посвещението, фигури, които от един свят на Светлината проникват в нашия свят, облечени в дрехите, доставени от астралния свят. В древните Оракули - Атлантските посветени са виждали в духа онези фигури, които действително са били духовни Същества от по-висок ранг от тях - Същества, които не бяха слезли във физическия свят и които следователно бяха останали невидими за обикновеното зрение, когато човешки очи били отворени предварително. Но тъй като самият Луцифер бе противник на тези светове на Светлина, неминуемо бе и Той да бъде видим за Посветените: и войнствата на Луцифер БЯХА видими за атлантите, които в тяхното мъгляво ясновидско съзнание, в спящо състояние и в средното състояние между сън и будност, можеха да бъдат прехвърляни в духовния свят. Когато част от света на Светлината беше възприемаем за тези атланци, част от света, противостоящ на света на Света на Светлината, също бе видим: видими бяха Луциферическите войнства, а не самият Луцифер. Тези благородни фигури, принадлежащи на света на Светлината, бяха толкова очароващи и блестящи в своите астрални облекла, колкото са били страшни и ужасяващи онези на противоположния свят на изамама.

И така влиянието на Луцифер в еволюцията на човечеството направи възможно за човека да изпадне в грешка и зло, ала също така и да достигне свобода. Ако нямаше Луциферическото влияние, условията, които току що Ви описах щяха да се създадат в средата на Атлантската епоха: гобленът на сетивния свят щеше да бъде разпрострян пред човека: минералното, растителното и животинското царство щяха да бъдат материално видими за него: както и явленията на природата и небесата, гръмотевици, светкавици, облаци, въздух - всичко щеше да бъде видимо за външното зрение. Но зад това щеше да съществува непогрешното присъствие на Божествено-Духовните Същества. Ала поради това че луциферическото влияние вече бе въздействувало върху човешкото астрално тяло, ала неговото физическо тяло - по онова време все още бе видоизменящо се - било така подготвено от Лемурийската епоха и нататък от Атлантската, че то не би могло да стане пряк инструмент за физическия свят на сетивата, щом духовният свят зад него е бил видим. И така човекът не би могъл непосредствено да възприема физическия сетивен свят във формата, в която той едновременно би разкрил себе си пред него както и един духовен свят. Трите по-нисши царства на природата били около него: физическият свят станал воал пред духовния свят. Човекът

не можел, нито може и до ден днешен да вижда пряко в духовния свят. Ала поради това, че човек е преминал през тази еволюция, друго едно влияние бе в състояние да установи себе си в средата на Атлантската епоха - едно влияние съвсем по-различно и което не би трябвало да се обърква с това на Луцифер и неговите войнства. Макар че това бе Луцифер, който най-напред направи възможно човекът да попадне в областта на това друго влияние, макар че Луцифер бе, който причини човешкото тяло да стане по-плътно, отколкото би било в противен случай, все пак необходимо бе и едно друго влияние да се приближи до човека, за да го доведе напълно в материалния свят на сетивата, за да затвори напълно за него духовния свят, така той бе доведен до илюзията: няма друг свят освен света на материалното съществуване, разпростираш се пред мен!

Така от средата на Атлантската епоха един противник доста по-различен по характер от Луцифер приближи човека, именно Съществото, което разпростира такава мъгла и тъмнина около неговите способности за възприятие, че той не прави никакво усилие, нито разгъва някакво желание да разгадае тайните на света зад сетивата. Ако си представите, че под влиянието на Луцифер сетивният свят е станал нещо като воал, чрез влиянието на това второ Същество, физическият свят в своята цялост станал като някаква твърда кора, затваряйки духовния свят. Само Атлантските Посветени са били в състояние, като преминавайки през специалната подготовка, да проникнат през тази твърда покривка на материално-физическия свят.

Силите, които приближили човека, за да затъмнят неговото зрение за другата страна на божественото съществуване най-напред са споменати в учението дадено на неговите последователи и ученици от Заратустра, великият водач на древните персийци. Мисията на Заратустра е била да внедри култура в един народ, който за разлика от древните индуси, по природа не са непрекъснато жадували за духовния свят. Мисията на Заратустра е била да даде на своя народ една култура, отправена към света на сетивата, целяща да овладее материалния свят посредством начини, зависещи от усилията и труда на физическия човек. Следователно в цивилизацията на Древна Персия човекът по-малко е бил под влиянието на Луцифер, отколкото под влиянието на онова Същество, което от средата на Атлантската епоха бе се приближило до човечеството, като в резултат мнозина от Посветените по онова време бяха изпаднали в практикуване на една форма на черна магия: като бяха отклонени от пътя от този изкусител, те злоупотребяваха с целите на физико-материалния свят чрез онова, което беше на тяхно разположение от духовния

свят. Огромното влияние на силите на черната магия, която в края на краищата доведе до разрушението на Атлантида, произхождаше от изкушенията на онова Същество, което Заратустра научи своя народ да го познава като Ариман. Съществото, което се противопоставя на Бога на Светлината, обявен от Заратустра като "Ахура Маздао", "Великата Аура".

Тези две фигури - Луцифер и Ариман - трябва да бъдат много добре различавани една от друга тъй като Луцифер е едно Същество, което отдели себе си от духовните войнства на Небето СЛЕД отделянето на Слънцето, докато Ариман вече се бе отделил ПРЕДИ отделянето на Слънцето и е въплъщение на съвсем други сили. Резултатът от влиянието на Луцифер през Лемурийската епоха е бил само покваряването на способността, все още притежавана от човека през Атлантската епоха, да манипулира силите на въздуха и водата. В книгата, озаглавена "От Акашовата хроника" Вие навярно сте прочели, че през Атлантски времена силите в семената на растения и животни все още са били под разпоредбата на човека и са могли да бъдат изтегляни така, както силите, използвани под формата на пара за задвижване на машини могат да бъдат естрахирани днес от минерала въглища. Аз съм Ви казал, че когато тези природни сили се изтеглят, те са свързани по тайнствен начин с природните сили във вятъра, водата и др. и ако бъдат приложени от човека за цели, противопоставящи се на божествените цели, тези природни сили започват да действуват срещу него.

Тук лежи причината за Атлантският Потоп и за разрушенията причинени от силите на природата, които довеждат до изчезването на целия континент Атлантида. Но дори преди онова време, човек бе загубил власт над силите на огъня и силата да ги свързва с известни тайнствени сили на Земята. Властта над силите на Огъня и Земята и тяхното съчетание вече е била оттеглена от човека. Но сега - чрез влиянието на Ариман и неговите съюзници - човек отново придобива известна власт над Огъня и Земята и в резултат се получават бедствия. И много, което се чува за използване на Огъня в Древна Персия е свързано с това, което Ви казвам сега. Много сили, използвани в черна магия и свързани с нея дават за резултат това, че човек получава власт от съвсем различно естество и така спечелва влияние над Огъня и Земята и резултатите от това са разрушителни. Практиката на черна магия от потомците на атлантите в Древна Персия би продължила, ако учението на Заратустра не бе разкрило как Ариман като една противникова сила, улавя човека, замъгля неговото зрение за духовната реалност зад света на сетивата. Така чрез Заратустра и неговите последователи се е постигнало голямо влияние

върху голяма част от Следатлантската цивилизация: от една страна хората са били научавани за работата на възвишения Бог на Светлината, към когото те могат да се обръщат, а от друга страна - за зловещата власт на Ариман и неговите войнства.

Ариман работи върху човека по безброй и безкрайно различни начини. Казал съм Ви, че Събитието на Мистерията на Голгота е било от огромна важност за еволюцията на света. Христос се появява и в областта, в която влиза след смъртта, където влиянието на Ариман е дори по-голямо, отколкото в света около човека тук на Земята между раждане и смърт. В областта на съществуване между смърт и прераждане Аримановите влияния, въздействували върху човека с ужасяваща сила. И ако нищо друго не бе станало, пълна тъмнина би постепенно обхванала човека в "областта на Сенките" - както бе правилно определено от древните гърци. Едно състояние на пълна изолация, водеща до усиляване на егоизма би настъпила между смърт и прераждане: и човекът би се раждал в новия си живот като груб и самонадеян егоист. Ето защо не е само израз, че след Събитието на Голгота, когато Кръвта е текла от раните, Христос се е появил в отвъдния свят, в областта на Сенките и оковал Ариман във вериги. Макар че влиянието на Ариман остава и е всъщност произхода на всяко материалистично мислене в човека, макар че това влияние може да бъде парализирано само ако хората приемат у себе си силата, излъчвана се от Мистерията на Голгота, все пак те могат да черпят от това Събитие силата, която им дава възможност отново да намерят своя път обратно в Божествено-Духовния свят.

Така че на Ариман се дължи способността, че човешкото знание бе най-напред отправено навън, Ариман бе едно Същество, за което хората имаха известно знание чрез културата, създадено от Заратустра, и оттам знанието за Ариман се разпространи сред другите народи и в техния свят на идеи. Ариман със своите войнства се явява като фигура с най-различни имена сред цивилизованите народи. И дължащо се на особени условия, получени в душите на европейските народи, които бяха останали най-назад в миграцията от Запад към Изток, които по-малко са били от другите под влияние на онова, което бе ставало в Древна Индия, Древна Персия, Египет и дори в Гръко-Латинската цивилизация - поради тези обстоятелства там всред европейските народи, от които Петата Епоха на културата щеше да се роди, е преобладавало едно отношение на душата, което е смятало Ариман само за фигура на ужас. И докато са били възприемани много различни имена - например Мефистофел сред еврейския народ - в Европа фигурата на Ариман е станала "Дяволът" с неговите различни форми.

Явно тук пред нас е едно съчетание на случки в духовните светове и мнозина, които твърдят, че са над средновековните суеверия, би трябвало да запомнят думите на "Фауст":

"Малките хора никога не подушват Дявола,
макар че Той вече ги е хванал за яката".

Точно защото човек затваря своите очи за това влияние, той така напълно му се поддава. Гьотевият Мефистофел не е никой друг, освен фигурата на Ариман и не трябва да бъде объркан с Луцифер. Всичките грешки, изникващи тук и там в коментарите върху "Фауст" произтичат от това объркване - макар че всъщност Луцифер е този, който пръв павира пътя на Аримановото влияние. Като се проучва Ариман човек неминуемо е отведен назад към първоначалното влияние на Луцифер, същината на което става ясно след дълги усилия и тогава се разбира тази интимна връзка.

Фината разлика между тези две Същества трябва да бъде забелязана. Съществената точка е, че Луцифер бе довел човека под влиянието на силите, свързани *само* с въздуха и водата, докато пък Ариман-Мефистофел го е подчинил на влиянието на много по-смъртоносни сили и непосредствено идващите цивилизации ще видят появяването на много неща свързани с Аримановото влияние. Чрез това влияние, онзи който търси Духа и който не стои здраво върху здрави и сигурни основи, може много лесно да стане жертва на най-ужасни илюзии и заблуди. Това е, защото Ариман е един Дух, който си е поставил за цел да разпространява измама, що се касае до истинското естество на сетивния свят, особено като израз на духовния свят. Когато човек има склонност към ненормални, сомнабулни състояния, или пък чрез някое неправилно обучение събуди окултни сили, чрез което егоизъмът се засилва, тогава Ариман, или Мефистофел има голямо влияние точно върху тези окултни сили, влияние, което много скоро може да бъде непоносимо силно. Докато Луциферическото влияние може само да донесе онова, което застава пред човека от духовния свят, а това се отнася и до онзи, който получава неправилно обучение и се явява на човека като една *астрална форма*, видима за астралното тяло, проявленията, дължащи се на влиянието на Ариман, излизат на бял свят в това, че злите влияния върху физическото тяло продължават в етерното тяло и тогава стават видими *само фантоми /привидения/*.

При влиянията на Ариман следователно ние имаме работа със сили от много по-низше естество, отколкото при влиянията на Луцифер. Луциферовите влияния никога не могат да станат така лоши, както влиянията на Ариман и на онези Същества, които са свързани със силите на

Огъня. Влиянието на Ариман, или Мефистофел може да донесе например, щото, за да достигне окултно знание, човек е принуден да прави известни неща с физическото си тяло. Методът, който се състои в употребата и злоупотребата на физическото тяло е най-вредният който изобщо може да бъде приложен с цел да се придобият окултни сили. Факт е, че в някои школи за черна магия такива практики се преподават изобилно. *Едно от най-ужасяващите извращения на което човек може да бъде подложен става, когато силите на физическото тяло се вземат за изходна точка в окултното обучение.*

Тук не е възможно да изложим в най-големи подробности освен само чрез указания, че всякакви машинации, състоящи се в злоупотреба по какъвто и да е начин на силите на физическото тяло, произхождат от влиянията на Ариман: и тъй като въздействието на това навлиза в човешкото етерно тяло, то се проявява като свят на принуждения, които всъщност не са нищо друго, освен образи на сили, които свличат човека до ниво под човешкото.

През Следатлантската епоха - индуската, персийската, египетската, гръко-латинската култури е имало своя период на упадък, същото е и с Мистериите, когато Мистериите традиции не са се пазели в тяхната чистота. През тези периоди мнозина от онези, които, или са били ученици на Посветените, ала не са били в състояние да останат на тяхното равнище, или пък хора, на които тайните на Мистериите са били незаконно издадени, са тръгнали по изкривени, или зли пътеки Центрове на Черна Магия и нейните сили са произлизали от тези влияния и *продължават и до ден днешен.*

Ариман е Дух на лъжите, Дух, който създава илюзии за хората и работи заедно със своите съюзници в Духовния свят. Самият Ариман не е никакъв мираж - далеч от това! Ала онова, което се показва пред очите на хората като дух под неговото влияние - ТОВА е мираж, илюзия. Когато желанията на един човек и страстите му потичат по лоши пътеки и същевременно, ако той започне по някакъв начин окултни практики, тогава окултните сили, които биват събудени проникват в етерното тяло и се явяват като най-зли сили на корупция всред илюзорните образи, които самите те често могат да бъдат много величествени и вдъхващи почит. Такова е ужасяващото Ариманово влияние върху човека.

От всичко, което е казано вече Вие може да разберете, че посредством Христовото Идване Ариман е бил окован във вериги - ако може да се използва този израз - но само, разбира се, за онези, които правят непременно усилие да разгадаят Христовата Мистерия. Извън силите, течащи от Христовата Мистерия, протекцията в Света срещу влиянието на

Ариман непрекъснато ще намалява. В известен смисъл - и много знаци го показват - нашата епоха се поддава на тези влияния на Ариман. В някои окултни учения войнствата на Ариман се наричат също *Асури*. Това са, разбира се, злите Асури, които в дадено време са отпаднали от еволюционния път на Асурите, които са дарили човека с личност. Вече казахме, че това са духовни *същества*, които са се отделили от еволюцията на Земята ПРЕДИ отделянето на Слънцето.

Досега ние описвахме само ужасното влияние, което Ариман може да упражни върху някои ненормални процеси на развитието, такива които вървят по окултни пътища. Ала с известно отношение цялото човечество попада под влиянието на Ариман през втората половина на Атлантската епоха. Цялата Следатлантска епоха съдържа вътре у себе си в известен смисъл, последствие от Аримановото влияние - в някоя област на Земята повече, в друга по-малко. Но Аримановото влияние се е установило навсякъде и всички учения, дадени на народите от древните Посветени относно Духовете на Светлината, които са противници на Ариман, първоначално са били дадени, за да могат тези народи да бъдат изтеглени от Аримановото влияние. Това бе едно добро, мъдро ръководено възпитание на човечеството.

Но нека не забравяме, че от онова време съдбата на Ариман се е вплела в известен смисъл със съдбата на човечеството и множество случки, за които непосветените не знаят нищо, държат цялата Карма на човечеството в непрекъсната връзка с Кармата на Ариман. За да разберем това, което сега ще бъде казано, трябва да осъзнаем, че над всичко което принадлежи на всяка индивидуална Карма, на всяко равнище на съществуване има един Всемирен Кармичен Закон. Всички категории Същества имат своя Карма - Кармата на един се различава от тази на друг. Ала Карма действа през всяка област на съществуването и има неща в Кармата на Човечеството, в Кармата на един народ, на едно общество, или на друга група човешки същества, която трябва да се счита за *Колективна Карма*, така че при известни обстоятелства индивидът може да бъде привлечен във властта на Колективната Карма. Не ще бъде лесно за някой, който не може да проникне до корена на въпроса, да различи къде точно лежат влиянията на силите когато човешки същества са вмъкнати в такава съдба. Един индивид вътре в някакво общество може да бъде напълно без вина, доколкото се отнася до неговата собствена Карма: но поради това, че той стои вътре в едно поле на колективна Карма може да го постигне нещастие. *Ако той е напълно невинен ще получи компенсация в по-късно възплъщение.*

В една по-широка връзка би трябвало да гледаме не само на Кармата на

миналото, но също така да мислим и за Кармата на бъдещото. Ужасяваща съдба може да постигне една цяла група човешки същества: причината защо тази група е трябвало да пострада от такава съдба не може да бъде разкрита. Някой, който би могъл да е способен да изследва Кармата на един индивид в известни обстоятелства може да не бъде в състояние да открие нищо, което да води до тази трагична съдба, тъй като нишките на Карма са крайно преплетени. Причината на такива кармични случки може да лежи далече, далече назад - ала тя все пак да е свързана с тези хора. И може да се случи, че цялата група, макар и без вина да е попаднала в някаква колективна Карма, която не е могла да постигне онези, които непосредствено са били виновни, защото обстоятелствата не са направили това възможно. В такива случаи единственото нещо, което може да бъде казано е следното: в цялостната Карма на един индивид в края на краищата всичко бива уравновесено, включително и онова, което го постига без вина от негова страна: всичко това е вписано в неговата Карма и компенсация в пълен размер ще бъде направена в бъдеще. Следователно при разглеждане закона на Кармата трябва също така да вземем в предвид Кармата на бъдещето. Нито пък трябва да бъде забравено, че човек не е изолирано същество и че всеки индивид трябва да споделя и колективната Карма на човечеството. Също така трябва да помним, че човекът, заедно с цялото човечество, е свързано с онези Йерархии от Същества, които не са навлезели във физическия свят и че той също така бива притеглен в Кармата и на Йерархиите. В съдбата на човечеството в Духовния свят се явяват много неща, връзката с които не трябва да се търси в непосредствените обстоятелства, ала кармичните последици стават неминуемо. От втората половина на Атлантската епоха Кармата на Ариман е била свързана с Кармата на човечеството. Къде са тогава делата на Ариман, преди всичко какво е направено от него в телата на хората, за да се разпростират Фантоми и илюзии над света на сетивата? Къде са тези други дела?

Всичко в света, така да се каже, има две страни - едната принадлежаща повече на човека като духовно Същество, другата на онова, което се е развило като царствата на природата около него. Земята е арената на човешкото съществуване. На окоето на Духа тази Земя се разкрива като комбинация от различни пластове. Най-външният пласт се нарича "минерална земя", или "минерален пласт", защото той съдържа такива вещества, които могат да се намерят в Земята под нашите крака. Това е най-кухият пласт, относително казано. След това започва "течната Земя", материалният състав на която е напълно различен от този на минералния пласт над него. Този втори пласт е един вид надарен с вътрешен

живот: и само защото твърдият пласт се разстила над него, вътрешните сили на този втори пласт се държат заедно. Ако те бъдат освободени, моментално ще се разпръснат в космическото пространство. Този пласт следователно се намира под огромно налягане. Трети пласт е "земя на изпарения". Това не е материална пара, каквато възниква по повърхността на Земята, ала в този трети пласт в самото вещество са вкарани вътрешни сили, сравними само със страстите, вътрешните пориви и импулси в човека. Докато на Земята само същества като животни и хора могат да разгръщат страсти, в този пласт липсва - така както веществата на Земята са проникнати от това, което магнетизма и топлината - е проникнат в материален смисъл от сили, подобни на онези, които ние знаем като човешки и животински страсти и импулси. Четвъртият, или "формен пласт е така наречен, защото съдържа материала и силите, които се срещат в минералната част на Земята като Същества с форма. И характерното за петия пласт, или "плодната земя" е, че даже като материал той изобилствува с безкрайна плодовитост. Ако Вие бихте могли да хванете част от този пласт, то тя непрекъснато би изпращала нови импулси, нови кълнове: необузdana плодовитост е същественото качество на този пласт. След това идваме до шестия пласт "огнената земя", съдържаща като "вещества" вътре в себе си, сили които могат да донесат ужасяващо безредие и разрушение. Фактически в тези сили е бил заточен Първичният Огън.

Във и от този пласт областта на Ариман действа - в материален смисъл. Онова, което се проявява в явленията на външната природа, във въздух и вода, във формация на облаци, в светкавици и гръмотевици - всичко това е, така да се каже, последен белег върху земната повърхност на сили, които са били свързани с древния Сатурн и отделени от Земята заедно със Слънцето. Чрез онова, което работи в тези сили вътрешните огнени сили на Земята се поставят в служба на Ариман. Там е центърът на неговата дейност: и докато неговите духовни влияния си проправят път към душите на хората и ги водят към грешки, ние виждаме как Ариман - в известно отношение е окован - има все пак известни центрове за своята дейност във вътрешността на Земята. За да разберем тайнствените връзки на онова, което е станало на Земята под влиянието на Ариман и следствие на това каква е станала собствената Карма на Ариман, трябва да виждаме в земетресенията на Земята връзката между такива тежки трагични случки в природата и силата, която има власт над Земята. Тези проявления са неща, които са останали от древни времена като реакция на Земята срещу добрите Същества на Светлината. Така сили, свързани със Съществата, които бяха отстранени от връзка

със Земята по времето, когато добрите Същества на Светлината установиха благоприятни влияния около земното кълбо, са действени и в известен смисъл ние можем да разпознаваме ехото на тези огнени сили, които в по-ранни времена бяха отнети от контрола на човека в онова, което се извършва чрез огън в такива ужасяващи проявления на природата. Макар че Кармата на Ариман е била свързана с човечеството от времето на Атлантида, не трябва да възниква мисълта да се приписва каквато и да е вина на онези, които са жертва на онова, което предизвиква Кармата на Ариман. Такива случки са свързани с Колективната Карма на Човечеството, която индивидът също трябва да сподели. *причините*, които дават своите последствия в специфични местности като действие на Аримановата Карма, много често се намират напълно другаде. Обаче тези специфични места предлагат необходимата възможност.

Тук ние виждаме връзката, която изглежда като някаква реликва на катастрофи, преживяни от човечеството в много далечно минало. Властта да работи с Огъня, която преди човек е притежавал, бе отнета от него. И тъй Древната Лемурия бе доведена до своето разрушение чрез Огъня на страстите на хората. Същият Огън, който е сега долу, тогава е бил отгоре: той се е оттеглил от повърхността на Земята и същият този огън, който е излязъл като един вид екстракт от Първичния Огън е неорганичният, минерален огън днес. И тъй така също чрез силите, работещи във въздух и вода посредством страстите на хората се е дошло до катастрофата на Атлантида. Тези катастрофи са били предизвикани от Колективната Карма на човечеството, но един спомен е останал и този спомен събужда ехото на онези по-ранни катастрофи. Нашите вулканични изригвания и земетръси не са нищо друго, освен ехо на тези катастрофи. Но не би трябвало никога да дойде на ума на някого да приписва нито йота вина на жертвите на такива нещастия, нито пък да не покаже състрадание с пълна мяра. Трябва да бъде абсолютно ясно на един антропософ, че Кармата на тези индивиди няма нищо общо със злината на която се дължат катастрофите и не би трябвало никога да му мине през ум да не помогне, защото - да го кажем простовато - той вярва в Карма и следователно предполага, че тази съдба е донесена и заслужена от самия човек. Карма изисква, щото ние помагаме на човешки същества, тъй като трябва да бъдем сигурни, че нашата помощ е нещо, което е също писано в тяхната Карма и ще отправи тази Карма в едно по-благоприятно направление. Разбирането, което се основава на признането на Карма по необходимост трябва да доведе до състрадание: нашето състрадание за жертвите на такива катастрофи трябва да бъде

още по-голямо, тъй като нашето знание ни казва, че има една колективна Карма на човечеството, от която индивидуалният член трябва да страда, че както стават събития, доведени от човечеството като цяло, така също трябва човечеството и да отговаря за тях: би трябвало такава съдба да я считаме като наша собствена и да помагаме не само от един спонтанен изблик, а защото знаем, че сме включени в Кармата на човечеството и споделяме направената вина!

Един въпрос, написан, ми бе даден тази сутрин, отнасящ се до земетръсните катастрофи. Въпросът бе следният: "Какво е окултното обяснение на земетръсите? Могат ли те да бъдат предсказвани? Ако някои катастрофи могат да бъдат предусетени, защо да не бъде възможно да се предаде предупреждение? Такова едно предупреждение може да не бъде ефективно първия път, но положително ще бъде при следващ случай".

Вие може би си спомняте нещо от онова, което бе казано в края на лекцията за вътрешността на Земята във връзка с възможността за земетръси. Не ще разглеждаме това сега, но направо ще влезем в този въпрос. Всъщност той има две страни. Едната е: дали от окултните връзки може да се предусетят земетресенията предварително? Отговорът е, че знание за такива неща принадлежат на най-дълбоката област на Окултната наука. По отношение на специално събитие на Земята, едно събитие с корени, толкова дълбоки като тези, описани днес, и свързано с причини, разпростиращи се нашироко по Земята - по отношение на такова едно събитие абсолютно правилно е да се каже, че в някой специален случай едно указание на време *може* да бъде дадено. Положително ще бъде възможно за окултиста да даде такова указание. Ала другата страна на въпроса е: дали е *позволено* да се дават такива указания? За един, който гледа окултните тайни отвън ще бъде съвсем естествено, че отговорът ще е "Да"! И все пак истината е, че по отношение на такива събития фактически само два, или три пъти в един век - най-много два, или три пъти - такива предсказания могат да бъдат обявени от центъра за Посвещение. Вие трябва да помните, че тези неща са свързани с Кармата на човечеството като цяло и ако например, те бъдат избегнати при един случаи, те неминуемо ще станат на друго място и под друга форма. Самото предсказание не ще промени нищо. Само помислете какво ужасно злоупотребиение би станало с Кармата на Земята като цялост, ако човешки мерки се предприемат, за да предотвратят такива събития. Реакцията би била толкова ужасяваща, толкова бурна, че само в много редки случаи и особени случаи един Висш Посветен, предвиждайки едно земетресение, би бил в състояние да използва това свое знание, за да помогне на себе си, или на тези около него. *Напълно знаейки това*, той

разбира се, ще трябва да застане лице с лице със своя край!

Тези неща са били скрити и внедрени в Кармата на човечеството от хиляди и милиони години и не могат да бъдат парализирани от мерки, възприети през един кратък период на еволюцията. Ала трябва да се прибави и още нещо.

Вече казахме, че точно тази тема е една от най-трудните от всички окултни изследвания. Много по-лесно е да се знае нещо относно астралния свят, света на Девакан, дори и за най-далечните планети, отколкото за Вътрешността на Земята. Повечето от нещата, които се разказват са чиста глупост, защото, както казвам, това е един от най-трудните теми в Окултизма. Същото е вярно за въпросите, свързани с тези катастрофи. А освен това Вие трябва да осъзнаете, че ясновидството не е въпрос да седнете, да си създадете специфично настроение и тогава да сте в състояние да кажете какво става в цялата вселена до най-висшите сфери. Съвсем не е така. Да се вярва такава нещо е толкова "умно", колкото да кажете: Вие имате способността да възприемате във физическия свят, а защо, когато беше 12 часа и Вие седяхте във вашата стая, не бяхте нито учудени нито видяхте онова, което се случи във край реката Спрее в този час?" Има пречки и за ясновидството. Ако въпросният ясновидец бе отишъл на разходка към 12 часа, той по всяка вероятност би видял какво е станало. Не е въпрос, че всички светове непосредствено се разкриват, когато решите да въведете себе си в необходимото състояние. Ясновидецът трябва да намери своя път към събитията и да ги изследва. А тези именно изследвания са твърде трудни, защото пречките са огромни. И може би тук може да се каже нещо за тези пречки.

Ако един човек е способен да се движи на своите два крака, Вие можете да го лишите от тази способност не само като ампутирате краката му, но също и като го затворите в една килия: тогава той няма да може да върви насам натам. По същия начин има пречки за окултното изследване и в областта, за която говорим, те са огромни. Ще Ви разкажа една от главните пречки и като правя това ще Ви въведа в едно тайнствено отношение. Най-голямата пречка за окултното изследване в тази област се състои от методите и насоките на съвременната материалистична наука. Безбройните илюзии и грешки, натрупани в материалистичната наука днес, всички изследвания, които не само са безплодни, а са продиктувани от суетата на хората - това са неща, които по своето въздействие във висшите светове правят изследването в тези проявления и свободното виждане във висшите светове невъзможно, или да кажа най-малкото крайно трудно. Свободното виждане е замъглено от резултатите на материалистичното изследване, провеждано тук на Земята. Съвсем

не е лесно да се дойде до корена на тези неща. А само да чакаме времето, когато Духовната Наука ще бъде по-разпространена и когато чрез нейното влияние материалистичните суеверия, преобладаващи в света ще бъдат ометени! Веднъж, когато безсмислените аналогии и хипотези, водещи до всевъзможни догадки за вътрешността на Земята бъдат изхвърлени, Вие ще видите, че когато Духовната Наука бъде внедрена в Кармата на Човечеството, когато тя проправи път към душите на хората и бъде в състояние оттам да победи противодействащите сили и материалистичните суеверия, когато по-нататъшното изследване ще може да се направи във всичко, което е свързано с най-злия враг на човечеството, онова Същество, което пречи на човешкото виждане вътре в света на сетивата, ще видите, че тогава ще бъде възможно, дори и външно, да се влияе на Кармата на Човечеството в смисъл, че ужасяващите резултати от такива катастрофални събития ще могат да бъдат облекчавани. Причината защо Посветените трябва да мълчат за случките, свързани с голямата Карма на Човечеството, се намира в материалистичните суеверия на хората. Много научни занимания съвсем не са проникнати от Фаустовски стремеж за истината, а са подтиквани напълно от суета и амбиции. Колко много научни изследвания стават в света просто защото някой си търси нещо, което ще бъде изгодно за него! Ако сумирате всички тези неща, Вие ще осъзнаете коя и каква е силата, която пречи на виждането в света зад външните явления на материалния свят. Докато тази мъгла не бъде прочистена, не ще дойде времето, когато по отношение на някои тайнствени проявления на природата, произтичащи от враговете на човечеството и навлизащи дълбоко в човешкия живот, ще бъде възможна помощ - и то не в малка мяра - и която ще бъде дадена на човечеството. Докато не дойде това време, няма такава възможност.

Аз добре съзнавам, че на тези въпроси е дадена насока не винаги според ума на онзи, който ги задава. Ала често съдба е на Окултната наука да бъде принудена да формулира въпроси по правилния начин, преди те да могат да бъдат отговорени. И пак недейте смята, че това означава, че тайнствената връзка между земетресенията и Кармата на човечеството е тайна, която не би могла да бъде изследвана. Тя *може* да бъде изследвана: но има причини, поради които само най-обикновените страни на такива въпроси могат да бъдат представени на света днес. Нека до човечеството да достигне знанието чрез Духовната Наука, че има една връзка между делата на хората и случките в природата и тогава ще дойде времето, когато тези неща ще могат да бъдат отговорени по начин, по който въпросът го изисква. Духовната Наука може да премине през

много съдби: нейното влияние може дори да бъде осакатено, като остане вътре в тесни и ограничени кръгове. Въпреки всичко тя ще проправи своя път в човечеството, ще бъде обединена с Кармата на Човечеството и тогава ще се създаде възможност за самите индивиди да въздействуват върху Кармата на Човечеството като цяло.